

SLOVENSKE SKUPNOSTI

17. junija bomo šli na volišča

V skladu s svojo dosedanjo narodno-obrambno in narodno-ohranjevalno politiko, slonečo na modernih zgodovinskih silnicah in obrnjeno v napredno bodočnost je SLOVENSKA SKUPNOST sklenila, da v dogovoru z nekaterimi drugimi sorodno mislečimi skupinami tudi letos samostojno nastopi pri volitvah za deželni svet Furlanije - Julijske krajine.

Svoj samostojni nastop naslanja na načela, ki imajo vsa svoje izhodišče v svobodi. Prav mali narodi lahko še posebej v vsej

SLOVENSKA SKUPNOST se pridružuje akciji za podpisovanje peticije za razpustitev fašističnih organizacij. Peticijo lahko podpišete na sedežu Slovenske skupnosti v ul. Ghega 8, tel. 96126 od 16. do 19. ure vsak dan razen ob sobotah in nedeljah.

polnosti čutimo potrebo po velikanski vrednosti svobode mišljenja in delovanja, svobode, ki izhaja iz dostojanstva človekove osebnosti in ima občečloveško veljavo, torej tudi za narodne manjšine. Svoboda, samostojnost in pravica do narodne istovetnosti so kvas kulture, obstoja in razvoja. Brez svobode ni pravega napredka, ne prave demokracije.

Zajamčiti obstoj in razvoj Slovencev

Na temelju teh načel Slovenska skupnost zahteva, da morata država in dežela

z ustreznimi predpisi zajamčiti slovenski narodni skupnosti v Italiji njen obstoj in razvoj, preprečiti asimilacijo, zagotoviti učinkovito jezikovno in kulturno avtonomijo, kar poleg drugega obsega samostojno šolstvo vseh stopenj v materinem jeziku, zajamčeno pravico do uporabe slovenščine v javnosti, nediskriminiran socialni in gospodarski razvoj, ohranitev našega naselitvenega prostora, kulturnega in vsega ostalega narodnega izročila ter podobno.

Slovenska skupnost je načelno in na podlagi dosedanjih izkušenj trdno prepričana: Slovenci v Italiji lahko le sami, ne izolirano ampak v potrebnem tvornem sodelovanju s tistimi italijanskimi političnimi silami, ki v skladu z načeli svobode in demokracije ter človeških načel priznavajo naš obstoj, torej sami, brez pokroviteljstva drugih izbiramo najboljša pota za uresničitev naših pravic in zahtev. Ali z drugimi besedami: Slovenci hočemo biti polnopraven, suveren oseb, subjekt, ki odloča in soodloča pri sprejemanju vseh ukrepov za ohranitev naše dejanske narodne samobitnosti. To pa lahko dosežemo s samostojnim nastopanjem na političnem področju, kjer se takšni ukrepi sprejemajo, in sicer z lastnimi zastopniki, ne pa čakajoč v predsobi kakšne neslovenske stranke. Pri svojem političnem boju sicer moramo računati na dobrohotno pomoč drugih, ki so po vseh božjih in človeških postavah dolžni spoštovati in varovati pravice narodnih manjšin, v prvi vrsti pa se moramo zanašati sami nase in zaupati v svojo moč. V boju za narodni obstoj in napredek zlasti

danes, ko fašizem ponovno dviga svojo pošastno glavo, ne bi smelo biti med nami nikakršnih ovir ali pomislekov za samostojno skupno nastopanje. Vsi smo člani istega naroda. Različno in pestro ideološko gledanje naj le poživi in oplaja uspešno skupno delovanje.

Zato je torej Slovenska skupnost tudi letos sklenila samostojno nastopiti za deželne volitve in zato prisrčno vabi vse zavodne Slovence, naj se ji pridružijo.

Deželni statut nas ne omenja

Znano je, da so Nemci na Južnem Tirolskem, Francozi v Dolini Aosta in celo Albanci v deželi Kalabriji z navadnim statutom izrecno omenjeni s svojim imenom v temeljnih zakonih ali statutih teh dežel. Le posebni statut avtonomne dežele Furlanije-

dalje na 4. str. ●

Obisk na Koroškem potrdil vero v samostojnost

Na povabilo Narodnega sveta koroških Slovencev so bili 7. in 8. aprila na uradnem obisku pri koroških Slovencih predstavniki Slovenske skupnosti iz Trsta: predsednik sveta Zorko Harej, politični tajnik in deželni svetovalc Drago Štoka, podtajnik in odbornik tržaške občine Rafko Dolhar, člana izvršnega odbora, nabrežinsko-devinski župan Drago Legiša in Maks Šah, zastopnika mladine B. Rutar in G. Kokorovec ter predsednik Slovenske prosvete Marij Maver; predstavniki goriške SDZ: predsednik in občinski svetovalc Slavko Bratina, tajnik Andrej Bratuž, člani vodstva Damjan Paulin - občinski svetovalc, Marjan Terpin, Karel Brešan, svetovalka za goriško pokrajino Marija Ferletič ter zastopnik Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici Silvan Kerševan. Obiska se je udeležil tudi predstavnik Slovencev v videmski pokrajini Simon Prešeren iz Trbiža.

SPREJEM V PLIBERKU

Predsednik in tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev sta pozdravila slovensko delegacijo iz Italije v Celovcu pred poslopjem Mohorjeve družbe. Nato se je delegacija odpeljala v Pliberk, kjer so jo sprejeli na slovenski

dalje na 2-3. str. ●

SLOVENSKA SKUPNOST OB 25. APRILU IN 1. MAJU

Letos praznujemo ta dva praznika v posebej težkih trenutkih. Država, v katerih mejah prebivamo tudi Slovenci, je zašla v izredno kritično stanje, v katerem dobivajo vedno večjo moč skrajneži in politični nasilneži. Kot Slovenci smo toliko bolj zaskrbljeni nad takšnim stanjem, saj smo na lastni koži okusili po prvi svetovni vojni prihod fašizma na oblast, škvadristične napade na osebe in naša društva; okusili smo žalost krivičnih procesov, tragedijo na bazoviški gmajni, okusili smo grenkobo samskih celic, trpinčenja ob zasliševanju, razsodbe Posebnega sodišča; videli smo padati pod svinčenkami mlade fante, ki so darovali svoja življenja za pravičnejšo bodočnost vsega človeštva, posebej pa sloven-

skega naroda. Danes je naša bojazen, da bi ekstremizem zopet pripeljal nasilstvo na oblast, zares utemeljena. Zato kot Slovenci zahtevamo od vlade in države, da ustavi ta val nasilja in strogo ukrepajo z vsemi, ki jim je nasilje postalo neke vrste zapoved. Demokratični red ni tako lahko obdržati, ker človeštvo večkrat skuša zaplavati v diktaturo: dolžnost države pa je ohraniti red in mir, ki ga ščiti tudi republiška demokratična ustava, kateri smo Slovenci odločilno pripomogli, ko smo se množično odzvali klicu proti fašistični diktaturi.

In ko te dni praznujemo 25. april — spominski dan zmage nad nacizmom in fašizmom — se s hvaležnostjo in občudova-

dalje na 3. str. ●

Zahteva Slovenske skupnosti

IZVEDBA USTAVNIH DOLOČIL

Tržaški občinski svet je 2. februarja letos z glasovi 44 svetovalcev ustavnega loka odobril resolucijo, ki jo je na prvi seji novoizvoljenega tržaškega občinskega sveta predložil občinski odbornik Slovenske skupnosti dr. Rafko Dolhar. Resolucija se glasi:

Tržaški občinski svet, izvoljen 26. novembra 1972, poziva parlament in vlado, da čimprej izvedeta z ustreznimi instrumenti ustavna določila italijanske republike za celovito izvajanje državljanov slovenske manjšine in v ta namen obvezuje parlamentarne demokratičnih političnih sil, da predložijo in podprejo v pristojnih organih predloge za izvedbo izvršilnih zakonov.

Občinski svet poleg tega obvezuje občinski odbor, da bo deloval za priznanje omenjenih pravic tudi glede svojih specifičnih pristojnosti in oblasti.

V obrazložitvi te, za Slovence na tržaškem zelo pomembne resolucije, je odbornik Dolhar dejal, da je še vedno mnogo vprašanj, ki se nanašajo na slovensko narodno skupnost, ki čakajo na rešitev in je

ENOTEN NASTOP S SKUPNIM PROGRAMOM NA DEŽ. VOLITVAH

Dne 10. aprila 1973 so se v Jamljah sestali predstavniki Slovenske skupnosti iz Trsta in SDZ iz Gorice ter razpravljali o bližnjih deželnih volitvah. Po poglobljeni razpravi so predstavniki obeh organizacij sklenili ponovno enotno nastopiti na deželnih volitvah z dne 17. junija 1973. Zaradi tega je bilo soglasno določeno, da bo nosilec skupne liste dosedanji deželni svetovalec dr. Drago Štoka. Drugo mesto na listi pa bo zasedel kandidat, ki ga bo določila SDZ iz Gorice.

Ustanovljen je bil deželni koordinacijski odbor, ki ima nalogo, da sestavi volilni program in poskrbi za koordinacijo volilne propagande v vsej deželi.

Proti okrnitvi radijskih programov

Ker so bili pred kratkim radijski programi na slovenski radijski postaji hudo okrnjeni, je naš deželni svetovalec predložil deželnemu odboru interpelacijo, v kateri ostro nastopa proti okrnitvi slovenskih radijskih programov in zahteva, naj radijsko vodstvo v Rimu vrne slovenski radijski postaji vlogo, ki jo ima že ves povojni čas v korist Slovencev v zamejstvu ter miroljubnega sožitja med tu živječima narodoma.

obžaloval, da mora ta dejstva podčrtavati ob 25-letnici republiške ustave, ki je nastala na žrtvah odporniškega gibanja, v katerem smo Slovenci prispevali nesorazmerno velik krvni davek.

Izglasovana resolucija je nedvomno velikega pomena, ker se z njo prvič občinski odbor obvezuje za načelno spoštovanje pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji v vsakem primeru in ob vsakem problemu, ki se tiče naše skupnosti na Tržaškem.

— 0 —

Sestanki Slovenske skupnosti s somišljeniki

Slovenska skupnost je imela vrsto sestankov s svojimi somišljeniki in volivci. Tako so bili sestanki na Bazovici, Katinari, sv. Križu, Opčinah, na Repentabru, Fernetičih, v Nabrežini, pri sv. Ivanu, sv. Jakobu itd. O pereh problemih, ki pobliže zadevajo našega človeka, posebej seveda njegove narodnostne in socialne probleme, so govorili deželni svetovalec Štoka, tržaški občinski odbornik Dolhar, tržaški pokrajinski odbornik Sosič, župan Legiša, član izvršnega odbora Mlač, odbornik devinsko-nabrežinske občine Terčon in drugi. Somišljeniki so se povsod številno udeležili sestankov in razglabljali o problemih, med katerimi so zavzemali vidno mesto predvsem kraški rezervati ter problem razlaščenja. Mnogo pa je bilo tudi govora o bližnjih deželnih volitvah in njih velike važnosti ne samo za Slovensko skupnost, temveč za celotno slovensko zamejstvo.

Še vedno gre za slovenskega župana

Zboru volivcev in somišljenikov devinsko-nabrežinske občine je dr. Legiša sporočil, da bo odstopil kot župan, in sicer iz osebnih in zdravstvenih razlogov. Prisotni, ki so se polnoštevilno udeležili krajevnega sestanka Slovenske skupnosti so z obžalovanjem vzeli na znanje sporočilo župana Legiše. Ker je bila Slovenska skupnost tista narodnostno-politična sila, ki je doslej že več mandatnih dob v devinsko-nabrežinski občini odločilno pripomogla k ohranitvi slovenskega župana, ni dvoma, da bo še naprej delovala v tem smislu, zato so krajevni somišljeniki takoj predlagali drugega Slovence za župansko mesto, in sicer dosedanjega odbornika A. Terčona. To zadržanje izvira prav zaradi nasilnega, oz. umetnega poitalijančevanja devinsko-nabrežinske občine, saj bi brez umetnih naselij Slovenci ostali vedno v večini v tej občini, ker je ogromna večina ozemlja te občine še vedno v rokah domačega slovenskega prebivalstva.

RAZGOVOR SLOV. SKUPNOSTI S SZDL SLOVENIJE

V okviru srečanj z različnimi političnimi organizacijami je Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije povabila na obisk odposlanstvo Slovenske skupnosti iz Trsta. V odposlanstvu SZDLS so bili poleg predsednika Ribičiča še Jože Hartman in Tone Fajfar, v delegaciji Slovenske skupnosti pa predsednik Zorko Harej ter član izvršnega odbora Drago Legiša in Drago Štoka.

Med razgovorom so bila na dnevnem redu vprašanja slovenske narodne skupnosti v Italiji ter odnosi med obema organizacijama.

Odposlanstvo Slovenske skupnosti je povabilo predstavnike SZDL Slovenije na vrnitev obiska v Trstu.

Obisk na

nadalj. s 1. str.

listi izvoljeni prestavniki tamkajšnje občinske uprave. Na sestanku je obširneje spregovoril o volitvah in o položaju Slovencev v pliberški občini Štejan Trampuš. Primerno je bilo, da se je primorska delegacija ustavila najprej v Pliberku, saj je tamkajšnja slovenska lista prejela 32,9 odstotka glasov in 7 mandatov. Uradni sprejem pri vodstvu NSKS je bil v soboto zvečer v Globasnici, kjer se je slovenska lista s 4 mandati tudi dobro uveljavila. Poleg predsednika NSKS so se večera udeležili še podpredsednik Reginald Vospernik, ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu Pavle Zablatnik, Janko Zerzer, Marko Dumpelnik, Erik Prunč, Karel Smole in nekateri izvoljeni predstavniki in tajnik Filip Warasch, ki je delegacijo spremljal na vseh srečanjih. Na tem osrednjem srečanju je predsednik NSKS dr. Jožko Tischler v svojem nagovoru izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do takega srečanja in to v razburkanem času, ki ga preživljajo koroški Slovenci, in po razveseljivem uspehu na marčnih volitvah, ki so ga dosegle slovenske liste. Gostiteljem sta se nato zahvalila za vabilo predstavnika Slovenske skupnosti iz Trsta Zorko Harej in goriške SDZ Slavko Bratina. Izrazila sta veselje nad številnim srečanjem in priznanje za velik uspeh, ki so ga žele liste, ki so po smernicah NSKS nastopile samostojno in s tem uveljavile načelo, da more le slovenska stranka povsem ščititi pravice in podpreti koristi slovenskega življa in more samo slovenska lista polno zastopati slovenske interese. Nato je tajnik NSKS Filip Warasch prikazal potek in uspehe zadnjih občinskih volitev na Koroškem. Politični tajnik Slovenske skupnosti Drago Štoka je za njim zbranim gostom orisal položaj Slovencev v deželi Furlanija - Julijska Benečija, izluščil najbolj pereče probleme, s katerimi se spoprijema slovenska jezikovna skupnost v Italiji, in poudaril važnost, ki jo bodo imele za Slovence v Italiji deželne volitve junija.

VENEC ŽRTVAM NACIFAŠIZMA

V nedeljo je delegacija bila na Obirskem pod Kortami, kjer jo je pozdravil občinski svetovalec Franc Smrtnik. Obširno sta spregovorila o vzrokih takih volilnih uspehov Karel

KRAŠKI REZERVATI

25. april in 1. maj

nadalj. s 1. str. ●

O tem problemu je bilo toliko napisanega, da skoro nima smisla ponavljati že napisanih stvari. Deželni odbor je po predhodnem posvetovanju z neko komisijo, v katero so zadnji trenutek poklicali enega samega slovenskega strokovnjaka in deželnega funkcionarja, predložil v odobritev deželnemu svetu tak zakonski osnutek, ki je naletel na največji odpor pri vsem kraškem prebivalstvu. Dve leti je imel deželni odbor (sestavljajo ga DC, PSI in PSDI) čas sestaviti primeren osnutek: sestavil pa je takšnega, da je bilo potrebno reči najodločnejši ne! To je seveda storila tudi Slovenska skupnost, ko je dobila osnutek v roke, in napravila zatem vse možne politične korake, da bi ta zakon ne bil izglasovan v deželnem svetu. Proti temu osnutku se je v

imenu Slovenske skupnosti na enem prvih zborovanj v Gropadi izrekel deželni svetovalec Štoka, ki je nato stališča Slovenske skupnosti zagovarjal tudi pred pristojno deželno komisijo. Zaenkrat je zakon v arhivu, najbrž bo spet prišel na dnevni red v tretji zakonodajni dobi deželnega sveta.

Slovenska skupnost bo stalno ob strani prizadetega kraškega prebivalstva, ker se zaveda, da bi tak osnutek, kot si ga je zamislil deželni odbor, veliko škodil Krasu in Kraševcem ter slovenski zemlji, našemu kmetijstvu in splošnemu razvoju. Če bodo naše slovenske strokovne organizacije sestavile primeren zakonski predlog, ga bo Slovenska skupnost gotovo podprla; če tega skupnega predloga ne bo, potem bo Slovenska skupnost po posvetovanju s svojimi strokovnjaki sama sestavila tak zakonski osnutek, ki bo res zaščitil Kras pred razdejanjem in onesnaženjem ter pred poševanjem, ki mu grozi od vseh strani.

— 0 —

Koroškem

Smole in nato o položaju slovenskih Korošcev znani borec za slovenske pravice dr. Sienčnik. Na selah je odposlanstvo položilo venec in se poklonilo trinajstim žrtvam nacizma, ki so jih leta 1943 obglavili na Dunaju. Zastopstvo Slovencev v deželi Furlanija - Julijska Benečija je zaključilo svoj dvodnevni obisk na Koroškem na Reki v Rožu, kjer je bil predviden sprejem pri predsedniku Krščanske kulturne zveze Lovru Kaslju in razgovor z izvoljenimi predstavniki iz Št. Jakoba, Bekštajna, Rožeka in Borovlj. Predstavniki Slovencev v deželi Furlanija - Julijska Benečija so povabili NSKS, naj vrne obisk, da bi tako okreplili medsebojne stike in proučili načine, kako bi najuspešneje branili pravice zamejskih Slovencev. Predstavniki koroških primorskih Slovencev so sklenili, da bodo predlagali svojim organizacijam ustanovitev skupnega organizacijskega odbora. Na koncu so sestavili še skupen komunike.

V SAMOSTOJNOSTI NA BRANIKU SLOVENSTVA

V razgovorih in razmišljanjih se je utrdila misel, da morejo samo slovenske stranke, svobodne in samostojne, polno braniti in podpirati ne samo narodnostne pravice slovenskega naroda, temveč tudi njegove socialne, ekonomske in kulturne koristi, ka je slovenski narod v dolgih stoletjih ohranil svojo pristno podobo le s pomočjo teh živil in oživljajočih celic, da je narod, ne samo moralni in čustveni atribut nekega ljudstva, temveč tudi fizično in biološko, proti kateremu je zaman vsa nemčurska vnema in brutalno nasilje na novo vzplamtelega pangermanstva, kakor je bil zaman uničevalni bes velikega morilca Hitlerja. In ko smo se vozili po tej prelepi slovenski deželici, zibelki slovenstva, neskončno mehkih in otožnih narodnih pesmi, nad tisoč let starih bajk in pripovedk, nas je spremljala misel, da bi Slovenska skupnost v Avstriji ob pravični in razsvetljeni politiki odgovornih avstrijskih organov lahko stvarno in duhovno cvetela in bila tako most dobrega sosredstva in prijateljstva med mejnima državama in zgled drugim evropskim manjšinam, ne pa kamen spotike in očitek za tiste, ki so v dobri veri podpisali avstrijsko mirovno pogodbo.

Gorske skupnosti

Zakon o gorskih skupnosti je gotovo važen, ker bo nedvomno pripomogel socialnemu in ekonomskemu dvigu področij, ki bodo spadala v gorske skupnosti.

Kot Slovence nas je posebej zanimalo vprašanje uporabe jezika v bodočih svetih gorskih skupnosti (v glavnem bodo v njih občinski svetovalci prizadetih občin) ter zaščite slovenske narodnostne skupnosti v njihovih mejah. Žal je deželni odbor (DC, PSI in PSDI) v celoti odbil vse predloge, ki jih je s tem v zvezi dala Slovenska skupnost preko svojega deželnega svetovalca. Zato je Slov. skupnost glasovala v deželnem svetu proti temu zakonu, naš deželni svetovalec Štoka pa je v glasovalni izjavi dejal, da so odbili predlog, ki bi jamčil uporabo slovenskega jezika v svetih gorskih skupnosti, vendar to zadržanje ne bo vplivalo na naše predstavnike, ki bodo gotovo govorili slovensko v bodočih svetih gorskih skupnosti, pa naj bo to dejstvo komu vseč ali ne!

njem spominjamo vseh naših slovenskih rojakov, ki so šli v boj z velikimi ideali v srcu. Ko bodo povsod uradne slovesnosti na dan 25 aprila, ne smemo pozabiti žrtev, ki smo jih kot pripadniki slovenskega naroda prinesli na oltar skupnega boja proti sovražnikom, ki so iz nas hoteli napraviti sužnje, godne za koncentracijska taborišča in morišča. Če je v Italiji in v Evropi zavladal demokratični red nad diktaturo, smo temu pripomogli s svojimi ogromnimi žrtvami tudi Slovenci.

Te misli naj bodo z nami tudi ob praznovanju Prvega maja, praznika dela. Ta dan naj združi vse naše delovne ljudi v skupnem hotenju in akcijah po vedno večji socialni pravičnosti, po izboljšanju razmer vseh delovnih kategorij, po rešitvi vprašanj, ki še danes tarejo predvsem upokojence, invalide in bolne ljudi. Zahteva po boljši zdravstveni oskrbi, po reformah šolskega sistema, ki naj nudi brezplačen študij študentom, da ne bodo imeli nikakršne prednosti študenti bogatih slojev: vse te reforme naj bodo cilj na vseh. Država ne sme več odlašati z rešitvijo vseh teh perečih vprašanj! Slovenska skupnost se je v skladu z enotnimi zahtevami sindikatov stalno zavzemala na vseh forumih, posebej seveda v deželnem svetu, za rešitev vseh socialnih in gospodarskih vprašanj in bo ta svoj boj odločno nadaljevala.

Ne moremo in ne smemo pa kot Slovenci mimo teh dveh važnih praznikov, kot sta 25. april ter 1. maj. Na svečanostih, ki bodo za ta dva praznika, pokažimo drugim

Slovenska skupnost je za:

uresničenje pravic slovenske narodnostne skupnosti, samostojne in enotne nastope Slovencev, čim trdnejšo povezanost med vsemi zamejskimi Slovenci, socialno pravičnost, mir ter prijateljstvo med narodi.

državljanom in sebi, da smo najprej Slovenci, da bomo kot Slavenci ostali na tej zemlji le, če bomo čimbolj enotni in ljubezni do svojega naroda in jezika. Ohranitev svojega jezika, ljubezen do svoje zemlje in naroda: to naj nam bo stalno v srcu pri našem delovanju in nastopanju v javnosti.

Dva deželna načrta

Deželni urbanistični načrt ter socialno-ekonomski program

Tik pred zaključkom sedanje deželne zakonodajne dobe je vladna večina predlagala deželnemu svetu odobritev dveh načrtov, ki bodo v odločilni meri vplivali na nadaljni razvoj ali zastoj naše dežele oz. njenega prebivalstva. Z vseh strani so se množili protesti proti takšnemu načinu ravnanja vladne večine, saj bi tako važne programe moral odobriti bodoči deželni svet, ne pa sedanji, ki mu je mandatna dobra praktično zapadla.

V svojem posegu je naš deželni sve-

tovalec Štoka kritično ocenil oba načrta, posebej urbanističnega, in obžaloval dejstvo, da sta bila oba sestavljena brez predhodnega posvetovanja s slovenskimi političnimi in kulturnimi organizacijami, saj so ti načrti preveč važni, da bi lahko šli kar tako mimo hotenja slovenske narodnostne skupnosti. V skladu s temi kritičnimi pripombami ni Slovenska skupnost glasovala za ta dva načrta, ker vsebujeta preveč stvari, ki nas kot slovensko skupnost nikako ne morejo zadovoljiti.

17. junija bomo šli na volišča

nadalj. s 1. str. ●

Julijske krajine, ki je posebni prav zato, ker tu živi slovenska narodna skupnost, Slovencev ne omenja, ampak govori le o enakopravnosti vseh državljanov neglede na njihovo jezikovno pripadnost. Po tem statutu smo torej Slovenci v Italiji nekaj »anonimnega«, nekaj, kar ne sme imeti imena. To je očitna diskriminacija ne samo v odnosu do večinskega italijanskega naroda, ampak tudi v odnosu do drugih narodnih manjšin v Italiji. Za ta statut so glasovale vse stranke, vladne in opozicijske. Vse so nas zaznamovale s pečatom anonimnosti. V deželnih zakonih pa so omenjeni Slovenci samo po trdih bojih Slovenske skupnosti v deželni svet.

Spričo tega žalostnega in krivičnega dejstva se moramo vprašati, ali naj Slovenci v Italiji ostanemo »anonimni« tudi iz lastnega hotenja s tem, da se zatekamo pod plašč sicer velikih, a ne slovenskih strank, ki so nas v usodno odločilnem trenutku pustile na cedilu? Slovenska skupnost je prepričana, da je to nespametno in škodljivo.

S svojim pravim imenom in s svojimi zahtevami moramo stopiti jasno na dan kot Slovenci na vseh področjih, tudi politično-strankarskem. Ne bilo bi logično, ako bi bilo (ot žal precej smo) kulturno samostoni, strankarsko politično pa iz osebnega koristolovstva, idejne ozkosti in zaprtosti, komodnosti, nevednosti ali čuta manjvrednosti podrejeni neslovenskim strankam, ki Slovence kaj rade skrivajo v anonimnosti (razen kadar gre za lov na glasove) in v katerih imajo odločilno besedo neslovenska vodstva, ki imajo pred očmi pač lastne koristi in potrebe, naše pa le, kadar jim to koristi, zlasti pri volitvah, sicer pa so vklenjena v lastno telo, ki hromi slovenski narodni utrip. Samo kultura brez političnega ščita je kakor hiša brez strehe, kakor je žal nimajo Beneški Slovenci in so zato brez izvoljenih glasnikov, skoro nepoznani in dejansko nepriznani.

Nikomur podrejeni

Naš prepotrebni politični ščit je Slovenska skupnost, samostojna, nikomur drugemu podrejena politična formacija, izraz naše samobitnosti, našega hotenja, naše politične polnoletnosti in glasnica naših zahtev. Ona je v političnem pogledu naša

mati, vsaka druga stranka, v kateri smo morda gostači, pa le mačeha. Podobne izkušnje so doživeli in pred kratkim pokazali svoje hotenje po strankarsko politični samostojnosti tudi naši bratje Koroški Slovenci. Le preko Slovenske skupnosti prihaja naša beseda in naše pravo ime do izraza po televizijski deželni tribuni, v občinskih in pokrajinskih svetih in bi lahko tudi v parlamentu, če bi bili enotni in ne bi tla-

glasuje po svoji vesti, Slovenska skupnost ni spremenila svojega načelnega stališča o samostojnem nastopanju Slovencev, kjer in kadar je to možno s perspektivo pozitivnega izida. In če bi nas komunisti, socialisti ter drugi priznavali z dejanji tako, kot delajo z besedami, bi si Slovenci prav gotovo lahko izvolili tudi svojega zastopnika v poslansko zbornico in senat. **Pri deželnih volitvah pa imamo možnost, da izvolimo**

SLOVENSKA SKUPNOST bo samostojno nastopila na bližnjih deželnih volitvah. S tem bo ponovno potrdila načelo o lastnem narodnem zastopstvu ter načelo proti vključevanju v neslovenske stranke. Nastop SLOVENSKE SKUPNOSTI na deželnih volitvah nam zagotavlja možnost izvolitve slovenskega zastopstva v deželni svet.

Volilni nastopi pa zahtevajo mnogo naporov in finančnih sredstev zato

**Prispevajte
v volilni sklad!**

Prinesite svoj prispevek na sedež v Ul. Ghega 8, tel. 69126 od 16-19 ure ali pa pošljite po tekočem računu št. 11/126, ki vam ga prilagamo.

SLOVENSKA SKUPNOST Vas iskreno toplo vabi, da jo tudi pri teh volitvah moralno in gmotno podprete in s tem izpričate svojo vero v obstoj in življenje narodne skupnosti.

čanili drugim strankam, v katerih le malo pomenimo ter nas imajo samo za propagandni okrask.

Nekateri se izgovarjajo, da se dajemo Slovenci preštovati prek glasov, ki jih dobiva Slovenska skupnost. To je razlog več, da jo podpremo, sicer pa je takšen izgovor prazen, saj javnost pozna položaj in saj niti krivičnih izidov ljudskega štetja ne moremo priznati kot preštovanja Slovencev v Italiji, dokler se razmere ne bodo temeljito izboljšale. Tudi zaradi lanskega nasveta, naj pri parlamentarnih volitvah vsakdo

lastnega od drugih strank neodvisnega deželnega poslanca in našega pristnega glasnika, če le hočemo.

**Slovenska skupnost —
naš veliki zaklad**

Zdaj je torej naš položaj odvisen pred vsem od naše notranje moči. Zato bodo slovenski rojaki na zemlji, kjer so živeli naši predniki iz roda v rod, kjer smo trpeli in umirali pod nacifašizmom, kjer smo krivaveli v odporniškem gibanju, kjer sta pridigala Trubar in Svetokriški, kjer je nabiral Aškerc svoje morske bisere, kjer je peš Kette o nabrežju, kjer je govoril Cankar o slovenstvu, kjer je pisal Bevk svojo zgodbo o viharju, kjer je iskal Kosovel svoje simbole, Slovenci v domovini lga Grudna tudi tokrat še bolj zavestno in strnjeno glasovali slovensko, to je za Slovensko skupnost. Čim bolj bomo samorastniki, čim več nas bo, tem manj bomo čutili, da smo »manjšina«. **Nosilec liste Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka** pa je jamstvo, da bo do glasovi, dani za Slovensko skupnost, vloženi v slovenski kapital, ki se bo bogato obrestoval.

Proti razlaščenju

Nepopustljiv boj je Slovenska skupnost vodila v deželni svet proti razlaščenju slovenske zemlje. Posebej ostro stališče je zavzela proti zakonu 865/71, ki daje možnost oblastem da razlaščajo po izredno nizkih cenah. V svojih večkratnih nastopih je deželni poslanec Štoka pribil važnost zemlje pri ohranitvi naše narodnostne skupnosti. Dejal je, da smo že toliko žrtvovali na oltar napredka, da je sedaj res čas, ko morajo odgovorne politične sile, predvsem demokrščanska ter socialistična stranka, pre-

nehati z načrtnim obuboževanjem slovenske zemlje na podlagi razlaščenj. S tem v zvezi je dejal, da je zakon 865/71 lahko pravičen, ko gre za veleposestnike, nikakor pa ne za srednje in male posestnike, ki so že preveč žrtvovali v korist skupnosti. Deželni odbor je v zvezi z razlaščenjem dal zakonski predlog, po katerem bodo oblasti smele razlaščati na podlagi tkzv. neapeljskega zakona iz leta 1885. Tudi proti takšnemu predlogu je Slovenska skupnost zavzela jasno odklonilno stališče.

Odgovorni urednik: Dr. Dragomir Legiša
Za politično vsebino člankov odgovarja izvršni odbor Slovenske skupnosti - Tisk. Graphart - Trst